

2. DIRUZAINZA ETA KUDEAKETA ERAGIKETA OSAGARRIAK

1. KASU PRAKTIKO (1) KONTU KORRONTE MOTAK: Administrazio-kudeaketako erdi-mailako zikloko ikasleak ikasturte amaierako bidaia antolatzen ari dira. Dirua biltzeko hainbat jarduera planifikatzen ditu eta, gainera, bakoitzak hilero ekarpenak egingo ditu kontu korronte batean. Fuerteventurako Bankuan kontu bat irekitzea erabaki dute, bildutako dirua eta hileko ekarpenak sartzeko. Adin nagusikoak dira. Zer kontu mota irekitzea komenigarriagoa litzateke?

2- Cremalleras del Sur enpresak, zeinaren ahalduna Clara Ojeda baita, kontu korronte bat ireki nahi du Fuerteventurako Bankuan.

a) Zer datu agertu behar dira kontu korrontearen kontratuan?

b) Zer dokumentu aurkeztu beharko ditu kontua irekitzeko?

c) Nork sinatuko du kontu korrontearen kontratua?

3. Javierrek eta Mariak seme bat izan berri dute, eta aurrezki-funts bat ireki nahi diote, eta hilero kopuru bat sartu. Zure ustez, zer kontu mota da komenigarriagoa semeari irekitzea? Nork izango luke kontuaren titulartasuna? Arrazoitu erantzuna.

4. Kontu korronte bat ireki berri duzu eta bankuak zordunketa- eta kreditu-txartelak eskaintzen dizkizu, baina zuk egiten dituzun erosketak edo itzulketak berehala kontuan kargatzen dituen txartel bat besterik ez duzu nahi. Zein txartel mota da egokiena? Arrazoitu erantzuna

5. Bilatu Interneten azken hilabeteko epe finkoko hiru ezarpen edo gordailu errentagarrienak. Aztertu zer interes sortzen duten, zer ezaugarri dituzten bakoitzak epeari eta gutxieneko zenbatekoari dagokienez, eta zer finantza-erakundek eskaintzen dituzten.

6. KASU PRAKTIKO (2). ORDAINDUKOA (pagaré)

Uztailaren 1ean Canarias Jeans enpresak 4.500 euroko faktura aurkeztu zion El Corte Andaluz enpresari. Enpresak une horretan ez du funtsik, baina badaki uztailaren 15ean diru-sarrera bat jasoko duela egun horretan amaitzen diren ondorio batzuegatik, eta, horri esker, zor hori ordaindu ahal izango duela. Corte Andaluzek Kanariak Iberiar Bankuan duen kontuari zuzendutako dokumentu batekin ordaintzen du faktura. Zer dokumentu mota igorriko du enpresak ordainketa egiteko?

Banco Ibérico	IBAN ES09 8765 4321 0987654321
Vencimiento _____ de _____ de _____ EUR. _____ # # _____ €	
Por este pagaré me comprometo a pagar en el vencimiento indicado	
A _____	
EUROS _____	
a _____ de _____ de <u>20</u> _____	
Firma P.A	

7. Ba al dago txekea mugaeguna baino lehen kobratzeko aukerarik?

8. Zure enpresako langile bat txeke batekin kaleratzeagatik kalte-ordaina ordaindu beharko bazenu, zer neurri hartuko zenituzke?

9. La Tomasina enpresak bi faktura ordaindu dizkio Transporte Dos Ruedas enpresari:

- Fra. 335/00, 350 €, gaurko data duen txeke bidez eta Fuerteventurako Bankuarekin irekita duen kontu korrontean zordunduta.
- Fra. 338/00, 1.300 €, epemuga 20__ (e) ko urriaren 30a duen ordainagiriaren bidez, Banku Iberikoarekin irekita duen kontu korrontean zordunduta.

Bete txekea eta ordainagiria azaldutako datuekin.

Cheque:

Banco de Fuerteventura	IBAN ES12 1234 1234 12 1234567890
EUR. _____ # _____ €	
Páguese por este cheque _____	
EUROS _____	

a de de 20__	
Firma P.A.	

Pagaré:

Banco Ibérico	IBAN ES09 8765 4321 0987654321
Vencimiento _____ de _____ de _____ EUR. _____ # _____ €	
Por este pagaré me comprometo a pagar en el vencimiento indicado	
A _____	
EUROS _____	
a de de 20__	
Firma P.A.	

10. Finantza-produktuak eta -zerbitzuak kontuan hartuta, erlazionatu bakoitza, pasiboaren, aktiboaren, zerbitzu orokorren edo enpresentzako zerbitzuen arabera:

- Kontu korrontea	- Banku aktiboa
- Maileguak	- Banku aktiboa
- Banku-helbideratzea	- Enpresentzako banku-zerbitzuak
- Merkataritza-efektuen kudeaketa	- Banku pasiboa
- Efektuen negoziazioa	- Banku-zerbitzu orokorrak

11. Kasu praktikoa (3)

Canarias Jeans enpresak josteko makina industrialak berritu behar ditu. Horretarako, bankura jotzen du finantzaketa bila. Bankuak honela onartzen du eragiketa: itzultzeko epea bost urtekoa izango da, eta beharrezkoa da abal-emailea aurkeztea. Zer ezaugarri izango lituzke eragiketa horrek?

12. Izarrek auto bat erosi nahi du eta Banku Iberikora doa. Mailegu-eragiketa honako baldintza hauekin formalizatzen da: itzultzeko epea bi urte eta erdikoa da eta Estrellak berme gisa Fuerteventurako Bankuaren akzio batzuk ematen ditu. Zer ezaugarri ditu aktiboko eragiketa honek?

13. Kasu praktiko (4)

Canarias Jeans enpresak deskontu-poliza bat kontratatu du Fuerteventurako Bankuarekin, baldintza hauekin: deskontuaren gehieneko zenbatekoa: 10.000 €; deskontuaren gehieneko denbora: 90 egun; deskontua egiteko gutxieneko egunak: 15 egun.

Gaur egun 6.500 euroko letrak deskontatuta ditu, baina likidezia behar du, eta honako efektu-sorta hau aurkezten du bankuan. Polizaren baldintzak kontuan hartuta, egin al dezakezu efektu guztien deskontua?

Letrak	Zenbatekoa (importe)	Deskontu egunak
A	1.750 €	30 egun
B	2.120 €	60 egun
C	960 €	10 egun

14.- El Corte Andaluz enpresak faktura bat aurkeztu zion Cremalleras del Sur, S. L. enpresari kobratzeko.

Fakturarekin batera, 60 eguneko epemuga duen efektu bat aurkeztu zuen, ordainketa-helbidea Fuerteventurako Bankuan zuena.

Ordainketa bermatzeko, Cremalleras del Sur enpresak Félix García jauna aurkeztu du bermatzaile gisa. Letra aurkezpenean onartzen da.

- a) Zer elementu pertsonalek hartzen dute parte letran? Nor da horietako bakoitza?
- b) Ondoren endoso (derecho de cobro) bat sortzen da Canarias Jeans enpresaren alde. Nor da endosantea? Eta endosataria? Arrazoitu erantzuna.

(Endosatzaileak, gaur egun tituluaren jabe denak, ordainketa jasotzeko eskubidea beste pertsona bati lagatzen dio)

15.-BANKUKO ERREGISTRO LIBURUA

Salerosketan diharduen Amets, S.A. enpresak, martxoan, kutxabank bankuan daukan 123456 zenbakidun kontu korrontearen bidez egindako eragiketak hauek dira:

-Hasierako saldoa: 23.000 eurokoa, enpresaren alde.

-Kontu korrontearen aurka igorritako txekueak: (Cheques librados contra cuenta corriente)

- Martxoaren 2a: 2.500 euroko C-01 zenbakia daukan txekua, F-21. faktura ordaintzeko.
- Martxoaren 7a: 3.500 euroko C-02 zenbakia daukan txekua, F-22. faktura ordaintzeko.
- Martxoaren 8a: 450 euroko C-03 zenbakia daukan txekua, zenbait gastu ordaintzeko.
- Martxoaren 12a: 320 euroko C-0 zenbakia daukan txekua, hainbat material ordaintzeko.
- Martxoaren 20a: 1.000 euroko C-05 zenbakia daukan txekua, funtsak ateratzeko.

-Kontuan jaso diren txekueak, kobratutakoak eta sartutakoak:

- Martxoaren 2a: 1.200 euroko MM1en txekua, F-31. faktura kobratzeko.
- Martxoaren 5a: 2.200 euroko MM2ren txekua, F-32. faktura kobratzeko.
- Martxoaren 8a: 300 euroko sarrera eskudirutan, leihatilan, MM3rena.
- Martxoaren 25a: 1.500 euroko MM3ren txekua, F-33. faktura kobratzeko.

-Egindako transferentziak:

- Martxoaren 4a: 6.000 euro, Eraginkor, S.L. hornitzaileari, F-23. faktura ordaintzeko.
- Martxoaren 6a: 7.000 euro, Ikusgai, S.L. hornitzaileari, F-24. faktura ordaintzeko.
- Martxoaren 28a: 2.000 euro, T-1en nomina ordaintzeko (Laboral Kutxako kontu korrontera).
- Martxoaren 29a: 2.400 euro, gizarte-segurantzako kuotak.
- Martxoaren 29a: 4.500 euro, Ogasun Publikoak egindako zergen atxikipenak.

Jasotako transferentziak:

- Martxoaren 10a: 1.800 euroko transferentzia, Mikel Igartu bezeroak egindakoa, F-34. faktura ordaintzeko.
- Martxoaren 16a: 2.600 euroko transferentzia, Ane Agur bezeroak egindakoa, F-35. faktura ordaintzeko.
- Martxoaren 26a: 1.400 euroko transferentzia, Ogasunak egindako zergen itzulketa.

Bankuak kontu korrontean izandako mugimenduen berri ematen du:

- Martxoaren 30a: 180 euroko interesak enpresaren alde.
- Martxoaren 30a: 36 euroko zergen atxikipena.
- Martxoaren 30a: 60 euroko interesak bankuaren alde.

Idatzi aurreko eragiketa guztiak kontu horri (123456) dagokion bankuko erregistro-liburuan.

(Hemen daukazue bankuko erregistro-liburuaren adibidea:)

BANKU K/K ERREGISTRO-LIBURUA				
BANKU-ERAKUNDEA:				
HELBIDEA:				
KONTU MOTA:				
KONTABILITATE KONTU-ZENBAKIA:				
DATA	KONTZEPTUA – ERAGIKETA	KOBRANTZAK	ORDAINKETAK	SALDOA

16.-ARIKETA. BANKUKO ERREGISTRO LIBURUA

Idatzi kutxako erregistro-liburuan IDEOS, S.A.ren eragiketa hauek:

2021eko martxoaren 15a

- Aurreko saldoa, 528,25 euro.
- 2.000 euro kobratzen dira, 2635 zenbakia daukan kontu korrontetik.
- 300 euroko aurrerakina ordaintzen zaio Amaia Zabala langileari.
- RETEL SLri 20XX/159. faktura ordaintzen zaio: 531,69 euro.

2021ko martxoaren 16a

- Nabad SLri 3639. faktura ordaintzen zaio: 145 euro.
- 20XX/121. faktura txeke bidez kobratzen da: 3.423,65 euro.
- Serta SLri bulegoko materiala dela-eta 2176. faktura ordaintzen zaio: 83,35 euro.
- Aerport Garraioak, S.A. enpresari 676. faktura ordaintzen zaio: 414,09 euro.
- Aurreko 3.423,65 euroko txekea 5100 zenbakia daukan kontu korrontean sartzen da.

BANKU K/K ERREGISTRO-LIBURUA				
BANKU-ERAKUNDEA:				
HELBIDEA:				
KONTU MOTA:				
KONTABILITATE KONTU-ZENBAKIA:				
DATA	KONTZEPTUA – ERAGIKETA	KOBRANTZAK	ORDAINKETAK	SALDOA

17.- Cremalleras del Sur enpresak finantzaketa behar du makina berriak erosteko. Horretarako, finantza-erakunde batera jotzen du. Interes-tasak gorantz doazela kontuan hartuta:

a) Zer finantza-produktu mota da egokia hiru urtean ordainduko badu?

b) Zer interes komeni zaizu gehien, finkoa edo aldakorra? Arrazoitu erantzunak.

18.- Zerrendatu planteatzen diren kontzeptuak dagokion ordainketa-agiriarekin:

▪ Txekean onuraduna agertzen ez denean		▪ Txeke gurutzatua
▪ Txekean zeharkako bi marra agertzen direnean eta kontu bakar batean sar daitekeenean.		▪ Eramaillearentzako txekea
▪ Dokumentua mugaegunera arte kobratu ezin denean.		▪ Ordainketa
▪ Bankuak funtsak daudela egiaztatzen duenean.		▪ Txeke adostua
▪ Txekean onuradunaren izena agertzen denean.		▪ txeke izenduna

19.- Adierazi zer baieztapen diren egiazkoak.

Ordainketa-agirietan jaso behar den informazioari dagokionez (kanbio-letra, txekea eta ordainagiria), adierazi zer baieztapen diren egiazkoak:

- Zenbakitan idatzitako kopurua eta letratan idatzitako kopurua bat ez badatoz, txekea ez da baliogabetuko, baizik eta letraz idatzitakoa gailenduko da.
- Espainian kobratzeko txeke bat aurkezteko legezko epeak, indar juridikoa galdu gabe, 45 egunekoa da, eta epe hori txekean jaulkipen-data gisa agertzen den egunetik zenbatzen da.
- Txekearen dokumentua eta ordaindukoarena oso antzekoak dira gaur egun. Alde nagusia da ordaindukoak mugaeguna duela eta, beraz, ezin dela kobratu ezarritako data baino lehen.

- Kanbio-letra balio-titulu bat da. Horren bidez, pertsona batek, igorle izenekoak (libratzailea), beste bati (libratu izenekoak) agintzen dio diru-kopuru jakin bat ordain diezaiola tituluko epemugan hirugarren pertsona bati (hartzailea).

20. azaldu kreditu-txartelaren eta zordunketa-txartelaren arteko funtsezko desberdintasunak.

21. Ikertu zer baldintza bete behar diren online banka zerbitzua erabiltzeko.

22. Zer eragiketa egin daitezke bulego birtualean? Izendatu batzuk

23. Zer kostu ditu merkataritza-efektuak kobratzeko kudeaketa-zerbitzuak? Zertan bereizten da merkataritza-efektuen deskontu-zerbitzutik?

24. Canarias Jeans enpresak bezero argentinarraren baten txekia jasotzen du, eta haren zenbatekoa dolarretan adierazten da. Enpresak arazorik gabe sartu ahal izango du bere kontuan? Zer zerbitzu du bankuak kasu horietarako?

Errepaso-testa

1. Kontu korrante bat kontratatzerakoan, pertsona fisikoa zer da?

- a) Partikular bat.
- b) Enpresa bat.
- c) Udal batek.

2. Kontu korranteetan sarrera hauek bakarrik egin daitezke:

- a) Eskudirutan.
- b) Txekeen bidez.
- c) Biak dira zuzenak.

3. Kontu kolektibo bereizgabeetan, xedapenak egiteko, nahitaezkoa da honako hauek sinatzea:

- a) Titular guztiak.
- b) Titular nagusia.
- c) Titularretako edozein.

4. Banku-kontua hau da:

- a) Gordailu-kontratu bat.
- b) Pasiboko produktu bat.

c) Bi erantzunak zuzenak dira.

5. IBAN kodea, Espainian, honako hauek osatzen dute:

a) 24 karaktere, eta azken hoge digituek bezero-kontuaren kodea identifikatzen dute.

b) 22 karaktere; lehenengo bi digituak alfabetikoak dira.

c) 26 karaktere; lehenengo bi digituak kontrolekoak dira.

6. Aurrezki-kontu batean egindako eragiketen idatzoharrak honako hauetan islatzen dira:

a) Banku-laburpen bat.

b) Kartilla edo libreta bat.

c) Aurrekoetatik bat ere ez.

7. Eperako xedapenetan hiru aldagai hauek hartu behar dira kontuan:

a) Segurtasuna, likidezia eta errentagarritasuna.

b) Segurtasuna, errentagarritasuna eta epemuga.

c) Likidezia, errentagarritasuna eta interesak.

8. Pentsio-plana aurrezteko tresnatzat hartzen da:

a) Unibertsitatean ikastea.

b) Erretiroa.

c) Enpresen diruzaintzako desfaseak.

9. Txekean, zer da libratua?

a) Txekea egiten duen pertsona.

b) Txekea kobratu behar duen pertsona.

c) Bankua.

10. Txekea ageriko ordainketa-agindu bat da, hau da:

a) Mugaegunean ordaindu behar da.

b) Aurkezten den unean ordaindu behar da.

c) Aurreko erantzun guztiak okerrak dira.

11. Ordainagiria baliozkoa izan dadin, beti da beharrezkoa:

a) Jaulkitzailearen sinadura.

b) Balio-data.

c) Aurreko erantzun guztiak okerrak dira.

12. Kreditu edo mailegu batean, zein da mailegu-hartzailea?

a) Bankua.

b) Bezeroak.

c) Bezeroaren aldeko ordainketa bermatzen duena.

13. Merkatu-interesak gorantz doazenean, finantza-erakundeek bolumen handiagoa erabiltzen dute:

a) Epe laburreko kredituak.

b) Epe luzerako kredituak.

c) Berdin dio bietako edozeinek.

14. Berme pertsonaleko mailegu batean, titularrak honela erantzuten du:

a) Abal-emaileak eta fidatzaileak.

b) Ondasun higigarriak.

c) Ondarea.

15. Banku-kredituan, interesak honela ordaintzen dira:

a) Batez ere kapitala.

b) Ez da interesik ordaintzen.

c) Kapital erabiliaren gainean.

16. Batez besteko saldoaren gaineko komisioak honela kalkulatu dira:

a) Efektuen deskontuak.

b) Banku-kredituak.

c) Maileguak.

EGIAZTATU ZURE IKASKUNTZA

Bankuko eta bankukoak ez diren finantza-tresna nagusiak bereiztu eta horien ezaugarriak deskribatu.

1. Elvira & Piro, S. L. enpresak nazioartekotzea erabaki du, merkatu berrietan bidea irekitzeko. Bere bazkideetako bat ez dago ados merkatu berriak ezartzearekin eta bere partaidetzak laga (ceder sus participaciones) nahi ditu titularkide den kontu korrontea kitatuz. Bazkideei honako galdera hauek konpontzen lagundu:
 - a) Baja eman al daiteke bertan, edo bankuak eragotzi (impedir) al dezake?
 - b) Noiz itxi daiteke kontu korronte bat?
 - c) Zer egin behar du pertsona batek bere kontu korrontea ixten duenean?
2. Elvira & Piro, S. L. enpresak nazioartekotzea erabaki zuenetik kontabilitateko hurrengo ekitaldietan izandako emaitza positiboaren ondoren, geratzen diren bi bazkideek mozkinak banatzea eta hileko ezarpen batzuk egitea erabaki dute, soilik aurrezkira bideratutako kontu batean. Ekarriko dien errentagarritasuna oraindik argitu nahi ez duten proiektu batera bideratu nahi dute.
 - a) Bazkideek galdetzen dute ea, ekitaldi honetan, ustekabeko zirkunstantzien ondorioz, aurrezki horiek erabili behar izanez gero, dirua epea amaitu baino lehen atera ahal izango luketen? Justifikatu zure erantzuna.
 - b) Zer baldintza onartu beharko duzue epe finkorako ezarpen bat kontratatzea erabakitzen baduzue?
3. Naroari, Mirenen ahizpa txikiari, enpresa bat sortzeko ideia sortu berri zaio, eta, beraz, asteburuetan aurretzen duen dirua aurrezki-enpresa kontu batean erabiltzea gustatuko litzaioke, enpresa eratzeke unea iristen denerako. Gaur egun dauden aurrezki-konturik onenak aurkitzen laguntzen dio Naroari, zeregin hauek eginez:
 - a) Kontsultatu esteka honetan zauden hileko aurrezki-konturik onenak: <https://bit.ly/2DliK23>.
 - b) Laburbildu zure koadernoan aurrezki-kontu baten ezaugarriak.
 - c) Zertan bereizten dira kontu korronte bat eta aurrezki-kontu bat?
4. Mikelek bere enpresaren helbidea Juanen bulegoetan du, egungo presidentea eta eraikinaren jabea, eta inbertsio-funts bati saltzeko asmoa du. Mikelek txeke batekin ordaindu nahi du alokairuaren ordainagiria, eta Juanek ez du txekea jaso nahi; horren aurrean, Mikel minduta sentitzen da bere omenez.
 - a) Errentariak eskubidea du komisariara joateko gertakariak salatzeraz, ala Juanek arrazoi du eta ez du zertan txekea onartu?
 - b) Definitu zer den eramailearentzako txeke bat, txeke konformatu bat eta txeke gurutzatu bat.

5. Bilatu Interneten hiru finantza-erakunde, eta ikertu bezeroei eskaintzen dizkieten hiru ezarpen-mota, honako hauek kontuan hartuta:

- a) Epea.
- b) Interesa.
- c) Gutxieneko zenbatekoa.

6.000 € aurreztuta badituzu eta ez badituzu behar urte eta erdi barru arte, ikertu dituzun eskaintzetatik, zein da interesgarriena?

6. Demagun aurrezki batzuk dituzula unibertsitatera joan eta errentagarritasunen bat atera nahi diezunerako. Aurrezki horiek ez dituzu behar bi urte barru arte. Horretarako, honako hau proposatzen dizuten hiru finantza-erakundetara jotzen duzu:

- a) Fuerteventurako Bankua: urteko % 2ko interesa sortzen dizun aurrezki-libreta bat iradokitzen dizu, berehalako likideziarekin.
- b) Banku Iberikoa: bi urterako ezarpena proposatzen dizu, urteko % 4,5eko interes-tasan, eta, aldez aurretik kitatuz gero, kapitalaren gaineko % 1,5eko penalizazioa.
- c) Nazioarteko Bankua: hiru urterako ezarpena proposatzen dizu, urteko % 5eko interesarekin, eta aldez aurretik kitatuz gero, kapitalaren gaineko % 2ko penalizazioa.

Beste gogoeta batzuk kontuan hartu gabe, hiru eskaintzetatik zein interesatuko litzaizuke gehien? Arrazoitu erantzuna.

7. Pino andreak Fuerteventurako Bankuan helbideratu nahi du bere nomina. Ez dauka kontu korronterik banku horretan. Lan egiten duen enpresak hilaren amaieran nomina sartu ahal izateko jarraitu beharreko prozesuaren urratsak deskribatu.

8. (Aurreko jarduerarekin jarraitzea). Fuerteventurako Bankuan kontua ireki ondoren, Pino andreak hilero ordaindu behar ditu ura, argia, telefonoa eta alokairua. Zein transakzio mota da egokiena finantza-erakundearen bidez hilero gastu guztiak ordaintzeko?

9. Egin taula bat zure koadernoan eta sailkatu honako banku-eragiketa hauek aktiboaren, pasiboaren edo zerbitzuen arabera:

	AKTIBO	PASIBO	ZERBITZUA
A) Enpresa batek makineria erosteko finantzaketa eskatzen du.			
B) Enpresa hornitzaile bati transferentzia egitea.			
C) Nerabe baten unibertsitaterako aurrezki-kontu bat irekitzea.			
D) Telefono-agiria helbideratzea.			
E) Deskontatzeko ondorioak izatea.			
F) Txeke bat sartzea, dolarretan adierazita dagoena.			
G) Merkataritza-efektuak eramatea kobrantza kudeatzeko.			
H) Erretirorako aurrezki-plan bat egitea.			

I) Bankuak bezero bat abalatzea bere enpresa hornitzaileen aurrean.			
J) Finantza-erakundean zordunketa-txartela eskatzea.			
K) Epe laburrerako ordainketa puntualen arazoak konpontzeko kreditu bat eskatzea.			
L) Pentsio-plan bat kontratatzea.			
M) Epe laburrerako ezarpen finkoa egitea.			

10. Kasu hauetan, kanbio-letra, txeke bat edo ordainagiri bat den identifikatu. Aprobetxatu bakoitzaren oinarrizko ezaugarriak adierazteko.

- a) a) Ordainketa-agiri bat, bankuak kontu horretan funtsak daudela bermatzen duena.**
- b) b) Ordainketa-agiri bat, ordaindu beharreko data jasotzen duena.**
- c) Kontu korrante batean sartzera behartzen duen ordainketa-dokumentu bat.**
- d) Ordainketa-agiri bat, mugaeguna baino lehen bankuan deskontatu daitekeena.**
- e) Ordainketa-agiri bat, atzealdean endosa eta abal daitekeena.**